

CEZA YARGILAMASI ZORUNLU MÜDAFİİLİK UYGULAMA
ESASLARI...

AV. EYÜP DEMİRER - SİVAS BAROSU
SİVAS – OCAK – 2019

Kıymetli meslektaşlarım;

Mesleğe yeni başlayan ve aktif olarak ceza yargılamasında avukatlık yapan meslektaşlarımız için bu uygulama notlarımız , genç meslektaşlarımızın görev esnasında çektikleri zorlukları azaltmak ve uygulama becerileri hususunda katkı sağlamak için hazırlanmıştır.

CEZA MUHALEMESİ HUKUKUMUZ 4 AYRI AŞAMADAN OLUŞMAKTADIR.

- **SORUŞTURMA**
- **KOVUŞTURMA**
- **KANUN YOLLARI**
- **CEZALARIN ve GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI**
-

Soruşturma evresi Ceza Muhakemesinin ilk safhasıdır.

Soruşturma evresinin 4 temel özelliği vardır.

YAZILILIK, GİZLİLİK, DAĞINIKLILIK, SÜRECİN ADLİ- İDARİ OLUŞUDUR.

Soruşturma belli ve yaşanmış olayların suç işlendiği yönünde şüphe oluşması ile başlayıp, bilgi toplama ile devam eder. Toplanan bilgiler ışığı altında araştırma yapılacak, ardından fail olduğu düşünülen kimse tespit edilerek gerekli araştırma, ELKOYMA, İFADE ALMA, YAKALAMA, GÖZALTI GİBİ İŞLEMLER UYGULANACAK ve BELKİ TUTUKLAMA YAPILACAKTIR.

YUKARIDA BELİRTTİĞİMİZ HUSUSLARA SIRALAMA İLE BAKILACAK OLURSA;

<p>SUÇUN ÖĞRENİLMESİ , (5271 SAYILI CMK MADDE 170)</p> <ul style="list-style-type: none">- SAVCILIK ve KOLLUK İŞLEMLERİ (TAKİPSİZLİK ya da SAVCILIK KARARI İLE SERBEST BIRAKILMA ya da),- SAVCININ TALEBİYLE TUTUKLAMAYA SEVK, <p>(TUTUKLAMA ya da SALIVERİLME)</p> <ul style="list-style-type: none">- İDDİANAMENİN HAZIRLANMASI,- İDDİANAMENİN KABULÜ ya da İDDİANAMENİN İADESİ (5271 SAYILI CMK 174)
--

<ul style="list-style-type: none">- Kolluğun yahut suçüstü hali nedeni ile üçüncü şahısların olaya müdahale etmeleri ve yakalama,- Yakalama, gözaltına alma,- İfade- sorgu,- Olay yerini incelenmesi , arama , el koyma,- Delillerin toplanması ve muhafazası,- Gözaltı süresinin uzatılması,- Tutuklama,- İddianame,- İddianamenin- kabul ve ya reddi.
<u>SUCUN ÖĞRENİLMESİ...</u> Re'sen / Şikayet / İhbar / Suç Duyurusu / Suçüstü Hali Olmak üzere 5 şekilde gerçekleşebilir.

• **SUCUN RE'SEN ÖĞRENİLMESİ ;**

Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi;

MADDE 160 –

(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.

Günlük hayatta suçun işlendiğine dair kanaatin oluşması re'sen araştırmaya ilişkindir. Örnek; Televizyonda izlediği bir olayın suç teşkil ettiğini gören Cumhuriyet Savcısının soruşturma başlatması, ve ya ifade alır iken Cumhuriyet Savcısının bir başka suç işlendiğini öğrenmesi durumu bu hususa örnektir.

• **SUC DUYURUSU , İHBAR ve ya ŞİKAYET ;**

Suç duyuruları yazılı olabileceği gibi, sözlü de olabilir.
5271 sayılı CMK 158 maddesi;

İhbar ve şikâyet

MADDE 158 – 1-) Suça ilişkin ihbar veya şikâyet, Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluk makamlarına yapılabilir.

(2) Valilik veya kaymakamlığa ya da mahkemeye yapılan ihbar veya şikâyet, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(3) Yurt dışında işlenip ülkede takibi gereken suçlar hakkında Türkiye'nin elçilik ve konsolosluklarına da ihbar veya şikâyette bulunulabilir.

(4) Bir kamu görevinin yürütülmesiyle bağlantılı olarak işlendiği iddia edilen bir suç nedeniyle, ilgili kurum ve kuruluş idaresine yapılan ihbar veya şikâyet, gecikmeksizin ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(5) İhbar veya şikâyet yazılı veya tutanağa geçirilmek üzere sözlü olarak yapılabilir.

(6) Yürütülen soruşturma sonucunda kovuşturma evresine geçildikten sonra suçun şikâyete bağlı olduğunun anlaşılması halinde; mağdur açıkça şikâyetten vazgeçmediği takdirde, yargılamaya devam olunur.

Madde metninde de görüleceği üzere, KURAL OLARAK KAMU GÖREVLİLERİNİN SUÇ TEŞKİL EDEN HUSUSLARI BİLDİRMELERİ YASAL BİR ZORUNLULUKTUR. Kamu görevlisi dışındaki kişiler için bu husus bir yasal zorunluluk olmasa da bu kuralın istisnası 5237 SAYILI TCK madde 333, 280, 278, 98 ve 5271 SAYILI CMK 159 maddeleri gereği bir yükümlülük olarak öngörülmektedir.

Şikâyet yalnızca şikâyete tabi suçlar için geçerli olup, bu suçlar dışında yapılan şikâyetler ya ihbar ya da suç duyurusu olarak değerlendirilecektir. Şikâyete tabi suçlar için şikâyette bulunma süresi fail ve fiilin öğrenilme tarihinden itibaren **6 AYDIR.**

• **KAMU GÖREVLİLERİNİN ŞÜPHELİ OLMASI DURUMUNDA SORUŞTURMA EVRESİ;**

Suçun failinin kamu görevlisi olması durumunda 4483 SAYILI MEMURLAR ve DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILAMASI HAKKINDA KANUN HÜKÜMLERİ UYGULANACAKTIR.

4483 Sayılı Kanun madde 2;

Bu Kanun, Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında uygulanır.

Görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olanlara ilişkin kanun hükümleri ile suçun niteliği yönünden kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümler saklıdır.

Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali genel hükümlere tabidir.

Disiplin hükümleri saklıdır.(EKLENMİŞ FIKRA RGT: 11.01.2003 RG NO: 24990 KANUN NO: 4778/33)

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 243 ve 245 inci maddeleri ile 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 154 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında açılacak soruşturma ve kovuşturmalarda bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

• **ŞÜPHELİNİN YAŞLI ve ya AKLİ YETERSİZLİĞE SAHİP OLMASI DURUMUNDA SORUŞTURMA**

Temelde bu kimseler için sadece “ gözlem altına alma “ hükümleri ayrık bir durum olarak belirir. Bunun dışında her türlü aşama aynen, genel kurallara göre devam edecektir. Ancak, birkaç hususa maddeler halinde değinmekte fayda vardır.

Örneğin 5271 sayılı CMK 239/2 maddesinde;

Mağdur veya suçtan zarar görenin çocuk, sağır ve dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede akıl hastası olması halinde avukat görevlendirilmesi için istem aranmaz.

Tanıklıktan çekinme sebepleri ile muayeneden ve ya vücuttan örnek alınmasından kaçınılabılır. Akıl hastasının çekinmesi konusunda kanuni temsilcisi karar verir. Akıl hastasının tanıklığın hukuki anlam ve sonuçlarını algılayabilecek durumda olması halinde görüşü de alınır.

5271 sayılı CMK 76/4 ;

Tanıklıktan çekinme sebepleri ile muayeneden veya vücuttan örnek alınmasından kaçınılabılır. Çocuk ve akıl hastasının çekinmesi konusunda kanuni temsilcisi karar verir. Çocuk veya akıl hastasının, tanıklığın hukuki anlam ve sonuçlarını algılayabilecek durumda olması hâlinde, görüşü de alınır. Kanuni temsilci de şüpheli veya sanık ise bu konuda hâkim tarafından karar verilir.

Ancak, bu hâlde elde edilen deliller davanın ileri aşamalarında şüpheli veya sanık olmayan kanuni temsilcinin izni olmadıkça kullanılamaz.

Soruşturma ve kovuşturması şikâyete bağlı olmakla birlikte beden ve ya akıl sağlığı malullük ve ya güçsüzlükleri sebebi ile kendilerini idareden aciz bulunanlara karşı işlenen suçüstü hallerinde kişinin yakalanması şikâyete bağlı değildir.

Yakalama ve yakalanan kişi hakkında yapılacak işlemler

MADDE 90 / 3 ;Soruşturma ve kovuşturması şikâyete bağlı olmakla birlikte, çocuklara, beden veya akıl hastalığı, malûllük veya güçsüzlükleri nedeniyle kendilerini idareden aciz bulunanlara karşı işlenen suçüstü hallerinde kişinin yakalanması şikâyete bağlı değildir.

Müdafii görevlendirilmesi

MADDE 150/ 2 ;Müdafii bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirilir.

SORUŞTURMASI FARKLILIK GÖSTEREN KİMSELER ;

KAMU GÖREVLİLERİ
YETERSİZ KİŞİLER

(4483 Sayılı Kanun) (5271 Sayılı CMK 90-70)

(3628 Sayılı Kanun) (5395 Sayılı Kanun)

(5271 Sayılı CMK 239)

YAŞLI ve AKLI

(CMK 239/2)

(CMK 76/4)

(CMK 90 / 3)

(CMK 150 / 2)

SORUŞTURMA EVRESİNDE HUKUKA AYKIRI DELİL ELDE EDİLMESİ ve SONUÇLARI

Ceza Muhakemesinde hukuka aykırı delil ve sonucu 4 ayrı başlık halinde incelenebilir.
1-) AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN YERİNE GETİRİLMESİ;

İfade ve sorgunun tarzı

MADDE 147 –

(1) Şüphelinin veya sanığın ifadesinin alınmasında veya sorguya çekilmesinde aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Şüpheli veya sanığın kimliği saptanır. Şüpheli veya sanık, kimliğine ilişkin soruları doğru olarak cevaplandırmakla yükümlüdür.

b) Kendisine yüklenen suç anlatılır.

c) Müdafî seçme hakkının bulunduğu ve onun hukuki yardımından yararlanabileceği, müdafîin ifade veya sorgusunda hazır bulunabileceği, kendisine bildirilir. Müdafî seçecek durumda olmadığı ve bir müdafî yardımından faydalanmak istediği takdirde, kendisine baro tarafından bir müdafî görevlendirilir.

d) 95 inci madde hükmü saklı kalmak üzere, yakalanan kişinin yakınlarından istediğine yakalandığı derhâl bildirilir.

e) Yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmamasının kanuni hakkı olduğu söylenir.

f) Şüpheden kurtulması için somut delillerin toplanmasını isteyebileceği hatırlatılır ve kendisi aleyhine var olan şüphe nedenlerini ortadan kaldırmak ve lehine olan hususları ileri sürmek olanağı tanınır.

g) İfade verenin veya sorguya çekilenin kişisel ve ekonomik durumu hakkında bilgi alınır.

h) İfade ve sorgu işlemlerinin kaydında, teknik imkânlardan yararlanılır.

i) İfade veya sorgu bir tutanağa bağlanır. Bu tutanakta aşağıda belirtilen hususlar yer alır:

1. İfade alma veya sorguya çekme işleminin yapıldığı yer ve tarih.
2. İfade alma veya sorguya çekme sırasında hazır bulunan kişilerin isim ve sıfatları ile ifade veren veya sorguya çekilen kişinin açık kimliği.
3. İfade almanın veya sorgunun yapılmasında yukarıdaki işlemlerin yerine getirilip getirilmediği, bu işlemler yerine getirilmemiş ise nedenleri.
4. Tutanak içeriğinin ifade veren veya sorguya çekilen ile hazır olan müdafî tarafından okunduğu ve imzalarının alındığı.
5. İmzadan çekinme hâlinde bunun nedenleri.

2-) YASAK SORGU YÖNTEMLERİ;

İfade alma ve sorguda yasak usuller ; CMK MADDE 148;

(1) Şüphelinin ve sanığın beyanı özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranma, işkence, ilâç verme, yorma, aldatma, cebir veya tehditte bulunma, bazı araçları kullanma gibi bedensel veya ruhsal müdahaleler yapılamaz.

(2) Kanuna aykırı bir yarar vaat edilemez.

(3) Yasak usullerle elde edilen ifadeler rıza ile verilmiş olsa da delil olarak değerlendirilemez.

(4) Müdafî hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifade, hâkim veya mahkeme huzurunda şüpheli veya sanık tarafından doğrulanmadıkça hükme esas alınamaz.

(5) Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, bu işlem ancak Cumhuriyet savcısı tarafından yapılabilir.

3-) DEĞERLENDİRME YASAKLARI;

Delilleri takdir yetkisi

MADDE 217

(1) Hâkim, kararını ancak duruşmaya getirilmiş ve huzurunda tartışılmış delillere dayandırabilir. Bu deliller hâkimin vicdani kanaatiyle serbestçe takdir edilir.

(2) Yüklenen suç, hukuka uygun bir şekilde elde edilmiş her türlü delille ispat edilebilir.

4-) DİĞER HUKUKA AYKIRILIKLAR;

- HUKUKA AYKIRI ARAMA,
- HUKUKA AYKIRI EL KOYMA,
- HUKUKA AYKIRI BEDEN MUAYENESİ,
- HUKUKA AYKIRI TANIK DİNLEME,

SORUŞTURMA EVRESİNDE ELDE EDİLEN HUKUKA AYKIRI DELİLLER HİÇBİR SURETTE HÜKME ESAS ALINAMAZ. ANCAK BU HUSUSTA YARGITAYIN UYGULAMASI FARKLI GÖRÜŞLER İHTİVA ETSE DE GENEL KANAAT ve MEVZUATTAN BEKLENEN SORUŞTURMA EVRESİNDE HUKUKA AYKIRI ELDE EDİLEN DELİLLERİN DELİLİN HÜKME ESAS ALINAMAYACAĞIDIR.

Bu husus 5271 sayılı CMK nun 217 ve 206. Maddelerinde açıkça görülmekte olup; 5271 sayılı CMK 217 maddesi 2.fıkrası hükmü uyarınca ; “ Yüklenen suç, hukuka uygun bir şekilde elde edilmiş her türlü delil ile ispat edilebilir...” şeklinde, 5271 sayılı CMK 206 maddesine göre de “ Ortaya konulması istenilen bir delil, kanuna aykırı olarak elde edilmişse reddedilecektir... “ şeklindedir.

SORUŞTURMA EVRESİNDE YAPILABİLECEK İTİRAZLAR ve USULÜ;

Öncelikle itiraz hususunda ilgili düzenleme 5271 sayılı CMK 267 – 271 maddelerinde düzenleme altına alınmıştır.

Madde hükümleri;

İKİNCİ KISIM: Olağan Kanun Yolları BİRİNCİ BÖLÜM: İtiraz

İtiraz olunabilecek kararlar

MADDE 267–(1) Hâkim kararları ile kanunun gösterdiği hâllerde, mahkeme kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir.

İtiraz usulü ve inceleme mercileri

MADDE 268 - (1) Hâkim veya mahkeme kararına karşı itiraz, kanunun ayrıca hüküm koymadığı hâllerde 35 inci maddeye göre ilgililerin kararı öğrendiği günden itibaren yedi gün içinde kararı veren mercie verilecek bir dilekçe veya

tutanağa geçirilmek koşulu ile zabıt kâtibine beyanda bulunmak suretiyle yapılır. Tutanakla tespit edilen beyanı ve imzayı mahkeme başkanı veya hâkim onaylar. 263 üncü madde hükmü saklıdır.

(2) Kararına itiraz edilen hâkim veya mahkeme, itirazı yerinde görürse kararını düzeltir; yerinde görmezse en çok üç gün içinde, itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderir.

(3) İtirazı incelemeye yetkili merciler aşağıda gösterilmiştir:

(DEĞİŞİK BENT RGT: 28.06.2014 RG NO: 29044 KANUN NO: 6545/74)

a) Sulh ceza hâkimliği kararlarına yapılan itirazların incelenmesi, o yerde birden fazla sulh ceza hâkimliğinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen hâkimliğe; son numaralı hâkimlik için bir numaralı hâkimliğe; ağır ceza mahkemesinin bulunmadığı yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine; ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, en yakın ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine aittir.

(DEĞİŞİK BENT RGT: 28.06.2014 RG NO: 29044 KANUN NO: 6545/74)

b) İtiraz üzerine ilk defa sulh ceza hâkimliği tarafından verilen tutuklama kararlarına itiraz edilmesi durumunda da (a) bendindeki usul uygulanır. Ancak, ilk tutuklama talebini reddeden sulh ceza hâkimliği, tutuklama kararını itiraz mercii olarak inceleyemez.

c) Asliye ceza mahkemesi hâkimi tarafından verilen kararlara yapılacak itirazların incelenmesi, yargı çevresinde buldukları ağır ceza mahkemesine ve bu mahkeme ile başkan tarafından verilen kararlar hakkındaki itirazların incelenmesi, o yerde ağır ceza mahkemesinin birden çok dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen daireye; son numaralı daire için birinci daireye; o yerde ağır ceza mahkemesinin tek dairesi varsa, en yakın ağır ceza mahkemesine aittir.

d) Naip hâkim kararlarına yapılacak itirazların incelenmesi, mensup oldukları ağır ceza mahkemesi başkanına, istinabe olunan mahkeme kararlarına karşı yukarıdaki bentlerde belirtilen esaslara göre buldukları yerdeki mahkeme başkanı veya mahkemeye aittir.

e) Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kararları ile Yargıtay ceza dairelerinin esas mahkeme olarak baktıkları davalarda verdikleri kararlara yapılan itirazlarda; üyenin kararını görevli olduğu dairenin başkanı, daire başkanı ile ceza dairesinin kararını numara itibarıyla izleyen ceza dairesi; son numaralı daire söz konusu ise birinci ceza dairesi inceler.

İtirazın kararın yerine getirilmesinde etkisi

MADDE 269 –(1) İtiraz, kararın yerine getirilmesinin geri bırakılması sonucunu doğurmaz.

(2) Ancak, kararına itiraz edilen makam veya kararı inceleyecek merci, geri bırakılmasına karar verebilir.

İtirazın Cumhuriyet savcısına ve karşı tarafa tebliği ile inceleme ve araştırma yapılması

MADDE 270–(1) İtirazı inceleyecek merci, yazı ile cevap verebilmesi için itirazı, Cumhuriyet savcısı ve karşı tarafa bildirebilir. Mercii, inceleme ve araştırma yapabileceği gibi gerekli gördüğünde bunların yapılmasını da emredebilir.

(EKLENMİŞ FIKRA RGT: 30.04.2013 RG NO: 28633 KANUN NO: 6459/20)

(2) 101 ve 105 inci maddeler uyarınca yapılan itiraz üzerine Cumhuriyet savcısından görüş alınması durumunda, bu görüşşüpheli, sanık veya müdafiiine bildirilir. Şüpheli, sanık veya müdafii üç gün içinde görüşünü bildirebilir.

Karar

MADDE 271–(1) Kanunda yazılı olan hâller saklı kalmak üzere, itiraz hakkında duruşma yapılmaksızın karar verilir. Ancak, gerekli görüldüğünde Cumhuriyet savcısı ve sonra müdafii veya vekil dinlenir.

(2) İtiraz yerinde görülürse merci, aynı zamanda itiraz konusu hakkında da karar verir.

(3) Karar mümkün olan en kısa sürede verilir.

(4) Merciiin, itiraz üzerine verdiği kararları kesindir; ancak ilk defa merci tarafından verilen tutuklama kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir.

İtiraz bir kanun yolu olup, verilen kararın inceleyecek makam tarafından tekrar incelenmesini kapsamaktadır. Soruşturma evresinde 3 tip itiraz görünür.

- **KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARARA İTİRAZ**
- **YAKALAMA ve GÖZALTI KARARLARINA İTİRAZ**
- **ARAMA, ELKOYMA , GÖZLEM ALTINA ALMA ve DİĞER SULH CEZA MAHKEMESİNCE VERİLEN YAHUT GECİKMESİNDE SAKINCA OLDUĞU İÇİN KOLLUK ve ya SAVCI TARAFINDAN YERİNE GETİRİLEN ANCAK SULH CEZA HAKİMLİĞİNCE**
- **ONAYLANAN İŞLEMLERE KARŞI İTİRAZ** olmak üzere 3 ana başlıkta toplanabilir.

İlgili kanun madde hükümleri 5271 sayılı CMK;

Kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar

MADDE 172 - (1) Cumhuriyet savcısı, soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma olanağının bulunmaması hâllerinde kovuşturmayaya yer olmadığına karar verir. Bu karar, suçtan zarar gören ile önceden ifadesi alınmış veya sorguya çekilmiş şüpheliye bildirilir. Kararda itiraz hakkı, süresi ve mercii gösterilir.

(2) Kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz.

(EKLENMİŞ FIKRA RGT: 30.04.2013 RG NO: 28633 KANUN NO: 6459/19)

(3) Kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararın etkin soruşturma yapılmadan verildiğinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmesi üzerine, kararın kesinleşmesinden itibaren üç ay içinde talep edilmesi hâlinde yeniden soruşturma açılır.

Cumhuriyet savcısının kararına itiraz

MADDE 173

(1) **Suçtan zarar gören, kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde, bu kararı veren Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı (DEĞİŞİK İBARE RGT: 28.06.2014 RG NO: 29044 KANUN NO: 6545/71) ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine itiraz edebilir.**

(2) İtiraz dilekçesinde, kamu davasının açılmasını gerektirebilecek olaylar ve deliller belirtilir.

(DEĞİŞİK FIKRA RGT: 28.06.2014 RG NO: 29044 KANUN NO: 6545/71)

3) Sulh ceza hâkimliği, kararını vermek için soruşturmanın genişletilmesine gerek görür ise bu hususu açıkça belirtmek suretiyle, o yer Cumhuriyet başsavcılığından talepte bulunabilir; kamu davasının açılması için yeterli nedenler bulunmazsa, istemi gerekçeli olarak reddeder; itiraz edeni giderlere mahkûm eder ve dosyayı Cumhuriyet savcısına gönderir. Cumhuriyet savcısı, kararı itiraz edene ve şüpheliye bildirir.(DEĞİŞİK FIKRA RGT: 01.06.2005 RG NO: 25832 KANUN NO: 5353/26)

(4) (DEĞİŞİK İBARE RGT: 28.06.2014 RG NO: 29044 KANUN NO: 6545/71)

Sulh ceza hâkimliği istemi yerinde bulursa, Cumhuriyet savcısı iddianame düzenleyerek mahkemeye verir.

(5) Cumhuriyet savcısının kamu davasının açılmaması hususunda takdir yetkisini kullandığı hâllerde bu madde hükmü uygulanmaz.

(6) İtirazın reddedilmesi halinde; Cumhuriyet savcısının, yeni delil varlığı nedeniyle kamu davasını açabilmesi, önceden verilen dilekçe hakkında karar vermiş olan (DEĞİŞİK İBARE RGT: 28.06.2014 RG NO: 29044 KANUN NO: 6545/71) sulh ceza hâkimliğinin bu hususta karar vermesine bağlıdır.

Değerli meslektaşlarım burada şu hususu önemle vurgulamak isterim ki; tutuklama kararlarına karşı uygulamada sanki 7 gün içerisinde yalnızca 1 kez itiraz edilebilir şeklinde bir algı oluşmaktadır ki; bu algılayış yanlıştır. Soruşturma safahatı devam eder iken müdafisi bulunduğumuz şüpheli ciheti ile birden fazla kez ancak oluşan yeni delil ve ya gerekçe ile tutuklama kararına ilgili Savcılık soruşturma makamı ciheti ile itiraz gerçekleştirmemizde fayda bulunmaktadır. Yani burada şüpheli müvekkiliniz hakkında verilen tutuklama kararına gerek soruşturma safahatında ve gerekse kovuşturma safahatında birden fazla kez itiraz edip tutukluluk halinin kaldırılması (Bİ' HAKKIN ve ya UYGUN GÖRÜLECEK BİR YÖNTEM Kİ; 5271 SAYILI CMK ADLİ KONTROL, GÜVENCE GİBİ ALTERNATİF TEDBİRLER DE DİLEKÇENİZDE DEĞERLENDİRİLMESİ TALEP EDİLEBİLİR) ve ya tutuklamaya alternatif tedbirlerin oluşturulması dilekçede belirtilebilir.

Şu hususu da önemle belirtmek isterim ki;

Aynı gerekçe ile birden fazla kez ve sıklıkla verilen tahliye istemli dilekçelerde ise; bu kez Cumhuriyet Savcısının iddianameyi hazırlama süresinin uzamasına sebebiyet verecek olup müvekkilin hızlı, etkin ve adil bir şekilde yargılanması noktasında da aynı gerekçeler ile çok defa (red sonucu çıkması kuvvetle muhtemel olduğu biline biline) itiraz yapılmaması faydalı olacaktır.

Yine önemli bir ayrıntı da 5271 sayılı CMK 103 maddede yer almaktadır ki; **Cumhuriyet savcısının tutuklama kararının geri alınmasını istemesi**

MADDE 103 - (1) Cumhuriyet savcısı, şüphelinin adli kontrol altına alınarak serbest bırakılmasını sulh ceza hâkiminden isteyebilir. Hakkında tutuklama kararı verilmiş şüpheli ve müdafii de aynı istemde bulunabilirler. (MÜLGA CÜMLE RGT: 01.06.2005 RG NO: 25832 KANUN NO: 5353/12)

(2) Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı adli kontrol veya tutuklamanın artık gereksiz olduğu kanısına varacak olursa, şüpheliyi re'sen serbest bırakır. Kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğinde şüpheli serbest kalır.

Cumhuriyet Savcısından da bu şekilde şüpheli müvekkil lehine talepte bulunulabilir. Özellikle soruşturma safahatında bu husus yeni ve yargılama seyrini ciddi manada değiştirebilecek önemli bir delil bulunması durumunda ivedilikle yapılabilir.

Kıymetli meslektaşlarım soruşturma sürecinin en önemli ayrıntılarından bir tanesi de **KOLLUK BİRİMLERİNİN BAŞLICA ADLİ İŞLEMLERİ** ve **BELGELERİ** olarak karşımıza çıkmaktadır. Kolluk birimlerine gerek kendisi getirilen yahut gelen (yakalanan ve gözaltına alınan) şüpheli hakkında kolluğun bazı belgeler düzenlemesi ve buna mukabil olarak ; bazı iş ve işlemleri yapması gerekmektedir. Bu husustaki işlemleri şöyle sıralayabiliriz.

- Cumhuriyet Savcısı ile yapılan görüşme tutanağı
- Yakalama tutanağı
- Yakalama ve gözaltına alma tutanağı şüpheli ve sanık hakları formu
- Sağlık kontrolünün yapıldığına dair yazı
- Yakınları ile görüştürüldüğüne ve görüştüğüne ilişkin yazı
- Nezarethaneye alınanların kaydına ait defter kayıtları
- Avukat ile görüşme tutanağı
- Şüphelinin üzerinden çıkan eşyalara dair muhafaza belgesi
- Sevk/ serbest bırakma tutanağı
- Bilgi alma tutanağı
- İfade tutanağı
- Arama ve el koyma tutanağı
-

Değerli meslektaşlarım;

Soruşturma aşamasında birçok işlem – delil bu şekilde formların boşluklarının doldurulması ya da yazıcıdan çıktısı alınarak altının imzalatılması suretiyle tamamlanmaktadır. Bunun yanında olayın taraflarının birden fazla olması durumunda birinin verdiği tatmin edici ifade, sadece ufak değişiklikler, isim düzeltmeleri gibi oynamalar ile değiştirilip diğerinin ifadesi imiş gibi düzenlenmektedir.

Bu sebepler ile; mesleki görevimizi ifa eder iken müdafî olarak her ne şekilde olursa olsun (Gerek CMK zorunlu müdafîlik gerekse özel vekaletname almak sureti ile müdafî konumunda olsun) görevimizi yapar iken bu hususlarda görev bilincimizi ve hassasiyetimizi her daim korumak zorundayız.

Soruşturma safahatında sağladığımız katkı **HUKUKİ** bir katkı olacak olup, maddi vakiyaya ilişkin katkı sağlayamayız. Ancak, delillerin toplanmasını talep etmek, tanık var ise bu tanıkların isim ve adreslerini bildirerek ifadelerine başvurulmasını talep etmek önemli görevlerimiz arasındadır. Yine aynı zamanda tekemmül eden dosyaya ilişkin olarak;

GEREK SORUŞTURMA AŞAMASINDA, GEREK İDDİANAMENİN HAZIRLANARAK MAHKEMEYE SUNULARAK İLGİLİ MAHKEMESİNCE 5271 SAYILI CMK 174. MADDESİ UYARINCA DEĞERLENDİRME AŞAMASINDA BULUNDUĞU SÜRE ZARFINDA,

GEREKSE KOVUŞTURMA SAFAHATINDA İLGİLİ AŞAMAYA İLİŞKİN YAZILI BEYAN ve TOPLANMASINI TALEP ETTİĞİMİZ DELİLLERİN BİLGİLERİNİ ve YİNE MECVUT İSE TUTUKLULUK HALİNİN KALDIRILARAK TAHLİYE TALEPLERİNİ YAZILI OLARAK SUNABİLİRİZ.

CEZA YARGILAMASI SÜRECİ MÜDAFİLİK ESASLARI;

**Bu hususta öncelikle ilgili kanun maddelerini inceleyecek olur isek;
Müdafii görevlendirilmesi**

MADDE 150 - (DEĞİŞİK MADDE RGT: 19.12.2006 RG NO: 26381 KANUN NO: 5560/21) (1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafii seçmesi istenir. Şüpheli veya sanık, müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafii görevlendirilir.

Müdafii bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirilir.

Alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada ikinci fıkra hükmü uygulanır. Zorunlu müdafilikle ilgili diğer hususlar, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Müdafii görevini yerine getirmediğinde yapılacak işlem ve müdafilik görevinden yasaklanma

MADDE 151 - (1) 150 nci madde hükmüne göre görevlendirilen müdafii, duruşmada hazır bulunmaz veya vakitsiz olarak duruşmadan çekilir veya görevini yerine getirmekten kaçınırsa, hâkim veya mahkeme derhâl başka bir müdafii görevlendirilmesi için gerekli işlemi yapar. Bu durumda mahkeme oturuma ara verebileceği gibi oturumun ertelenmesine de karar verebilir.

Eğer yeni müdafii savunmasını hazırlamak için yeterli zaman olmadığını açıklarsa oturum ertelenir.

(EKLENMİŞ FIKRA RGT: 01.06.2005 RG NO: 25832 KANUN NO: 5353/22)

149 uncu maddeye göre seçilen veya 150 nci maddeye göre görevlendirilen ve Türk Ceza Kanununun 220 ve 314 üncü maddesinde sayılan suçlar ile terör suçlarından (DEĞİŞİK İBARE RGT: 29.10.2016 RG NO: 29872 KHK NO: 676/2) (KOD 1) şüpheli, sanık veya ve hükümlü olanların müdafilik veya vekillik görevini üstlenen avukat, hakkında bu fıkra da sayılan suçlar nedeniyle (DEĞİŞİK İBARE RGT: 29.10.2016 RG NO: 29872 KHK NO: 676/2) soruşturma ya da kovuşturma bulunması halinde müdafilik veya vekillik görevini üstlenmekten yasaklanabilir.

(EKLENMİŞ FIKRA RGT: 01.06.2005 RG NO: 25832 KANUN NO: 5353/22)

Cumhuriyet savcısının yasaklamaya ilişkin talebi hakkında, (DEĞİŞİK İBARE RGT: 29.10.2016 RG NO: 29872 KHK NO: 676/2) hakim veya mahkeme

tarafından gecikmeksizin karar verilir. Bu kararlara karşı itiraz edilebilir. İtiraz sonucunda yasaklama kararının kaldırılması halinde avukat görevini devam ettirir.

Müdafilik görevinden yasaklama kararı, (EKLENMİŞ İBARE RGT: 29.10.2016 RG NO: 29872 KHK NO: 676/2) avukat hakkındaki soruşturma veya kovuşturma konusu suçla sınırlı olmak üzere, bir yıl süre ile verilebilir. Ancak, (EKLENMİŞ İBARE RGT: 29.10.2016 RG NO: 29872 KHK NO: 676/2) soruşturma veya kovuşturmanın niteliği itibariyle bu süreler altı aydan fazla olmamak üzere en fazla iki defa uzatılabilir. (DEĞİŞİK İBARE RGT: 29.10.2016 RG NO: 29872 KHK NO: 676/2) Soruşturma sonunda kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi veya kovuşturma sonunda mahkûmiyet dışında bir karar verilmesi halinde, kesinleşmesi beklenmeksizin yasaklama kararı kendiliğinden kalkar.

(EKLENMİŞ FIKRA RGT: 01.06.2005 RG NO: 25832 KANUN NO: 5353/22)

Görevden yasaklama kararı, (DEĞİŞİK İBARE RGT: 29.10.2016 RG NO: 29872 KHK NO: 676/2) şüpheli, sanık veya hükümlü ile yeni bir müdafî görevlendirilmesi için derhal ilgili baro başkanlığına bildirilir.(EKLENMİŞ FIKRA RGT: 01.06.2005 RG NO: 25832 KANUN NO: 5353/22) Müdafî veya vekil görevden yasaklanmış bulunduğu sürece başka davalarla ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi ceza infaz kurumunda veya tutukevinde ziyaret edemez.

Şüpheli veya sanığın birden fazla olması hâlinde savunma

MADDE 152 - (1) Yararları birbirine uygun olan birden fazla şüpheli veya sanığın savunması aynı müdafîye verilebilir.

Müdafiin dosyayı inceleme yetkisi

MADDE 153 - (DEĞİŞİK MADDE RGT: 12.12.2014 RG NO: 29203 MÜKERRER KANUN NO: 6572/44)

Müdafi, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir. Müdafiin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla kısıtlanabilir.

Bu karar ancak aşağıda sayılan suçlara ilişkin yürütülen soruşturmalarda verilebilir.

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),
2. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),
3. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),
4. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
5. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220),
6. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 307, 308),
7. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316),
8. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 326, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337).

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 160 ıncı maddesinde tanımlanan zimmet suçu.

d) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan suçlar.

(3) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Müdafî, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

(5) Bu maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar görenin vekili de yararlanır.

Müdafî ile görüşme:

MADDE 154-

(1) Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafî ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafî ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz.(EKLENMİŞ FIKRA RGT: 29.10.2016 RG NO: 29872 KHK NO: 676/3)

(2) Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü,

Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerinde tanımlanan suçlar ve Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ile örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti suçları bakımından gözaltındaki şüphelinin müdafisi ile görüşme hakkı Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hakim kararıyla yirmidört saat süreyle kısıtlanabilir; bu zaman zarfında ifade alınmaz.

Değerli meslektaşlarım bu kısımda önemli gördüğümüz hususları şu şekilde özetleyebiliriz;

- 5271 sayılı CMK 150 / 2 ve 150 / 3 maddeleri önem arz etmektedir. Bilhassa zorunlu olarak hangi hususlarda müdafisi görevlendirilmesi gerektiği açıkça belirtilmiştir.
- Buna göre;
- Çocuklarda, kendisini savunamayacak derecede malul, sağır ve ya dilsizlerde talebi olup olmadığına bakılmaksızın müdafisi huzurunda ifade alınması zorunludur.
- Yine alt sınırı 5 YILDAN FAZLA OLAN HAPİS CEZASINI GEREKTİREN SUÇLARDAN DOLAYI SORUŞTURMA AŞAMASI OLSUN KOVUŞTURMA AŞAMASI OLSUN HER KİM OLURSA OLSUN (ÇOCUK – SAĞIR DİLSİZ ve ya MALUL OLMASINA BAKILMAKSIZIN) FARK ETMEZ MÜDAFİ İLE İFADE ALINMASI ZORUNLUDUR.
-
- Yine bir önemli husus da; menfaat çatışması olmaması kaydı ile birden fazla şüpheli sanığın görevlendirmesinin bir müdafisi verilebileceğine ilişkin düzenlemedir. Ancak eğer şüpheli ve ya sanıklar arasında ifadeler hususunda menfaat çatışması doğar ise bu kez bir başka müdafisi ve ya menfaat çatışmasındaki sayıya göre müdafisi görevlendirilir.
- Yine bir diğer önemli husus da; müdafinin dosyayı inceleme yetkisidir. Müdafisi normalde dosyayı inceleyip evrakların harçsız birer örneğini alabilir. Ancak, eğer Cumhuriyet Savcısı Sulh Ceza Hakimliğinden soruşturmanın amacı tehlikeye düşecek ise kısıtlama isteyebilir. Bu durumda müdafisi ancak müvekkiline ait ifade tutanakları, arama el koyma tutanakları örnekleri ile diğer adli işlemlere ait evrakları ve yine dosyaya sunulan bilirkişi raporlarını alabilir. Başkaca evrak alamaz.
 - İddianame ilgili mahkemesine sunulup iddianame ilgili mahkemesince kabul edilir ise bu aşamadan sonra kovuşturma safahatına geçilmiş olduğu için bu kısıtlama kendiliğinden kalkar ve müdafisi tüm evrakların harçsız örneğini alabilir.
- Bir diğer önemli husus da müdafisi ile şüphelinin görüşmesi hususu olup; 5271 sayılı CMK 154/2 maddesi uyarınca (2) Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerinde tanımlanan suçlar ve Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ile örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti suçları bakımından gözaltındaki şüphelinin müdafisi ile görüşme hakkı

Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hakim kararıyla yirmidört saat süreyle kısıtlanabilir; bu zaman zarfında ifade alınamaz.

- **OHAL döneminde ise ilgili KHK ile 5 gün müdafî görüşme yasağı uygulanmıştır.**

UYGULAMA OLARAK OCAS ve ya BARONET SİSTEMLERİ;

Kıymetli meslektaşlarım bir kısım Barolar Baronet Asistan Sistemi ile bir kısım Barolar ise OCAS sistemi ile cep telefonlarımıza yönlendirmek sureti ile puan esaslı görevlendirme yapmaktadır.

Puan esaslı gerek soruşturma gerekse kovuşturma olarak ayrı ayrı sisteme alınan görevlendirmeleri işleyerek uygulanmaktadır.

Mesleğe yeni başlayan meslektaşım bağlı bulunduğu baroya vereceği dilekçe ile zorunlu müdafîlik görevi almak istediğini beyan etmesi dahilinde listedeki yerini almakta ve gelen görevlendirmelere iştirak etmek zorundadır.

Eğer o esnada bir başka görevlendirmede veya başka zaruri bir sebep ile mazeret bildirmek ister ise bu kez sistem belli bir süre ertelemeli olarak görevlendirmeyi bekletmeye almak zorundadır.

Bu husustaki uygulama ve ayrıntıları tümü ile Baromuz Yönetim Kurulu kararı ve CMK Komisyonu Başkanlığımız bünyesinde yerini almaktadır.

MÜDAFİLİK ÜCRETLERİ;

Zorunlu müdafîlik ücretleri her yıl CMK ücret tarifesine göre belirlenip yılsonunda yayınlanmaktadır.

Yıllardır bu hususta ücretlerin düşük olması konusunda birçok mücadele verilmiş ancak beklenen düzeyde ücret alınması maalesef ki sağlanamamıştır.

Müdafî ücret esasları;

SORUŞTURMA, SULH CEZA HAKİMLİĞİ, ASLİYE CEZA MAHKEMELERİ ve AĞIR CEZA MAHKEMELERİ olmak üzere 4 esastan oluşmaktadır. Esasen Askeri Mahkemelere ilişkin görevlendirme ve ücret bulursa da 16 Nisan 2017 referandum sonucunda Askeri Mahkemeler kaldırılması konusunda yürürlük bulunduğu için burada değinmek ihtiyacı duymamaktayım.

SORUŞTURMA SAFAHATI ZORUNLU MÜDAFİLİK GÖREV ve ÜCRETİ;

Değerli meslektaşlarım; soruşturma safahatı birden çok aşamadan oluşur ve Baronet Asistan sisteminden görevlendirmeyi kabul eden meslektaşım bu hususta KOLLUKTA ALINAN İFADE, VAR İSE SAVCILIK MAKAMINCA ALINAN İFADE ve YİNE SON OLARAK TUTUKLAMAYA SEVK VAR İSE SULH CEZA HAKİMLİĞİ SORGUSUNDA DA YER ALMAK ZORUNDADIR. BU 3 AŞAMA TEK BİR SORUŞTURMA MÜDAFİLİK ESASINI GEREKTİRİR. EĞER BU AŞAMALARDAN BİR KISMINA KATILAN ZORUNLU MÜDAFİ MESLEKTAŞIM BİR KISMINA KATILAMAZ İSE SORUŞTURMA SAFAHATINA İLİŞKİN OLARAK YALNIZCA ÜCRETİN ½ ORANINDA

OLAN KISMINI ALMAYA HAK KAZANIR KALAN ½ LİK KISMI İSE SORUŞTURMANIN DİĞER KISMINDA GÖREV YAPAN MESLEKTAŞIMIZA ÖDENİR.

Tabi şu hususu da önemle belirtmek isterim ki ;

- SORUŞTURMA SAFAHATINDA GÖREV ALAN MESLEKTAŞIMIZ ŞÜPHELİNİN SULH CEZA HAKİMLİĞİ TARAFINDAN SORGUSU AŞAMASI DAHİL GÖREVLİ OLUP,
- ŞÜPHELİNİN SORGUDA TUTUKLANMASINA KARAR VERİLMESİ DAHİLİNDE 7 GÜN İÇERİSİNDE DE TUTUKLAMAYA İTİRAZ ETMEK ZORUNDADIR. AKSİ TAKDİRDE GÖREVİ İHMAL OLUŞUR Kİ; BU DURUM GEREK DİSİPLİN HUKUKU MANASINDA BARO NEZDİNDE, 5237 SAYILI TCK 257 CİHETİ İLE DE SAVCILIK MAKAMINCA YÜRÜTÜLÜR. (Soruşturma ve disiplin hükümleri için ayrıca sunduğum AVUKATLIK DİSİPLİN HUKUKU konulu uygulama notlarımdan yararlanılmasını tavsiye ederim.)
- YİNE KOVUŞTURMA SAFAHATINDA YER ALAN MESLEKTAŞIM İSE MAHKEME TARAFINDAN KARAR VERİLMESİ ve OLAĞAN KANUN YOLLARINA BAŞVURULUP SONUÇLANDIRILMASINA ve KARARIN KESİNLEŞMESİNE KADAR OLAN SÜREÇ SORUMLULUĞUMUZUN SINIRINI ÇİZEN SÜREÇTİR.
- ÜCRET İSE; İLK DURUŞMAYA GİRİLİP İLK DURUŞMA TUTANAĞINDA GÖREVLENDİRİLMEMİZ HUSUSU ve İSMİMİZİN YER ALMASI AKABİNDE ÖDENEBİLİR AŞAMAYA GELMEKTEDİR. KOVUŞTURMA SAFAHATINDA DA GÖREVİMİZ HASSASİYET ve TİTİZLİKLE YÜRÜTÜLMELİ, DURUŞMALARA GEREKÇESİZ MAZERETLER SUNULMAMALIDIR. AKSİ DURUMUN CEZAI ve DİSİPLİN HUKUKU BOYUTU İLE MESLEKİ SORUMLULUĞUMUZU GEREKTİRDİĞİNİ BEYAN ETMEK İSTERİM.
- GÖREVİN YAPILMASI AKABİNDE BAROMUZ CMK SERVİSİ İLE İRTİBATA KALARAK ÖDEMELERİNİZİN YAPILMASINI TEMİN EDEBİLİRSİNİZ.
- ÖDEMEDE SÜREÇ; ÖNCELİKLE YAPILAN HER İŞİN (SORUŞTURMA SÜRECİNDE SORUŞTURMA KONUSU İFADE ve ya İFADELERİN, KOVUŞTURMA SAFAHATINDA İSE GİRİLEN DURUŞMA ZABITLARININ ASILLARININ MUHAFAZA EDİLEREK, BAROMUZ SİTESİNDEN ŞİFRENİZ İLE GÖREVLENDİRME EVRAKLARINIZIN ÇIKARILMASI ve SERBEST MESLEK MAKBUZUNUN İLGİLİ TUTARDA KESİLEREK, BAROMUZA TESLİM EDİLMESİ ve YİNE TÜM EKSİKLİKLER GİDERİLDİKTEN SONRA SAVCILIK KONTROLÜ ve İLGİLİ DÖNEMLERDE MALİYE MUHASEBE MÜDÜRLÜĞÜNCE ÖDEMENİN GERÇEKLEŞMESİDİR.

- DEĞERLİ MESLEKTAŞIM ÖDEMELERDE STOPAJ KAYNAKTA KESİLİR ANCAK ÖDEMELER KDV DAHİL YAPILDIĞI İÇİN İLGİLİ SERBEST MESLEK MAKBUZUNUN KESİLMESİ AKABİNDEKİ AYIN 24. GÜNÜNE KADAR KDV BEDELLERİNİN HESAPLAMASININ RESMİ MUHASEBE KANALI İLE YAPILIP KDV ÖDEMESİNİN YAPILMASINA DA DİKKAT ETMEMİZ EHEMMİYET ARZ ETMEKTEDİR.

UYGULAMADA KARŞILAŞTIĞIMIZ AKSAKLIKLAR ve ÖNERİLERİMİZ;

Kıymetli genç meslektaşlarım yukarıda ayrıntılı olarak 5237 sayılı TCK ve 5271 sayılı CMK usul kanunu hükümlerine değinmiş bulunmaktayım. Ancak; Tabi ki uygulamada bir kısım mesleki aksaklıklar ve ya çözümünü sorguladığımız hususlar ile karşı karşıya kalmaktayız.

- **SORU 1** ; Özellikle kovuşturma safahatında bir başka duruşmamız ile zorunlu müdafilik görevi içeren duruşmamız çakıştığında hangi çözüm yolunu üretebiliriz???
- **CEVAP** ; (öncelikli olarak mesleki mazeret yolunu deneyebiliriz. Diğer duruşmamızın zaptını ekleyerek mesleki mazeretimizi bildirerek duruşmanın ertelenmesini talep edebiliriz. Ancak; Bu durum çok sağlıklı sonuç vermemektedir. Zira; sanığın tutuklu olması durumunda mahkeme ifade almak isteyecek ve sanığın da tahliyesi talep edilecek ise mazeretin reddedilmesi bir başka müdafii görevlendirilerek bu durumun baromuza bildirilmesi söz konusu olabilecektir. Bu duruma alternatif olarak bir başka meslektaşımıza yetki (eski deyimle tevkil) belgesi verilerek duruşmanın takibinin yapılması daha iyi bir çözüm olarak görülmektedir.

Yine birden fazla meslektaş ile çalışılan bürolarda BARONET ASİSTAN SİTEMİNE BİRLİKTE KAYIT YAPTIRILARAK ORTAK YETKİ ALINIP UYGUN OLAN MESLEKTAŞIMIN GÖREV ALMASINI DA ALTERNATİF BİR ÇÖZÜM OLARAK SUNABİLİRİM. ANCAK BU SON DURUMDA AYNI BÜRODA FAALİYET GÖSTERİLMESİ BAROMUZ UYGULAMASINDA YER ALMAKTA OLUP FARKLI BÜROLARDA GÖREV ALINARAK ORTAK YETKİ UYGULAMASINA GİDİLMEYECEK, BU ŞEKİLDEKİ TALEP CMK KOMİSYON BAŞKANLIĞIMIZCA REDDEDİLECEKTİR.

- **SORU 2** ; MÜŞTEKİ VEKİLİ OLUNMASI DURUMUNDA MÜŞTEKİNİN DURUŞMAYA GELEREK ŞİKAYETİNDEN VAZGEÇMESİ – UZLAŞI SAĞLANMASI DURUMUNDA NE OLACAKTIR ???

CEVAP; MÜŞTEKİ ASİLİN BEYANI İLE BAĞLI BULUNMAKTAYIZ. BU DURUMDA ŞİKAYETTEN VAZGEÇME EĞER DAVAYI 5271 SAYILI CMK 223 UYARINCA DÜŞÜREBİLİYOR İSE DAVA DÜŞECEK, EĞER DÜŞMEYİ SAĞLAMAYACAK KADAR AĞIR NİTELİKTE İSE BU KEZ MÜVEKKİL BEYANI İLE BAĞLI KALINACAK ŞİKAYETTEN

VAZGEÇME OLDUĞU BEYAN EDİLİP KATILMA TALEBİ BULUNMAYINCA ÜST KANUN YOLUNA BAŞVURMANIZ DA ZORUNLU OLMAYACAKTIR.

ZİRA ARTIK KATILMA TALEBİ OLUŞMAMIŞ, ÜST KANUN YOLUNA DA BAŞVURULAMAZ AŞAMAYA GELİNMIŞTİR. ÇOCUK MAHKEMESİNDE KENDİSİNİ İFADE EDEMEYEN ÇOCUKLAR İÇİN DE VELİ YA DA VASİNİN DURUŞMADAKİ BEYANI İLE BAĞLILIK GÖSTERMENİZ ELZEM OLACAKTIR.

- **SORU 3** ; **KOVUŞTURMA SAFAHATINDA HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASINA DAİR KARAR VERİLMESİ DURUMUNDA İTİRAZ KANUN YOLUNA BAŞVURMAM ZARURİ MİDİR ???**

CEVAP: EĞER 5271 SAYILI CMK 231 DE BELİRTİLEN ŞARTLARDA TESPİTİNİZ MEVCUT İSE BAŞVURMANIZZATEN ZARURİ DURUMDADIR. AKSİ DURUM GÖREVİ İHMALDİR. ANCAK UYGULAMADA CMK DOSYALARINDA MÜVEKKİL İLE GÖRÜŞMEMİZ HER DAİM MÜMKÜN OLAMADIĞI İÇİN BENİM KANAATİM USULEN DE OLSA HAGB KONUSUNDA DA BELİRLİ BİR ŞEKİLDE DOSYALARDA İTİRAZ KANUN YOLUNA YÖNELİK BAŞVURU YAPMANIZDAN YANADIR.

ZİRA; TALEP REDDEDİLECEK OLSA BİLE MESLEKİ SORUMLULUK DOĞMAZ.

TABİ BU HUSUSU DİĞER KANUN YOLLARI OLAN İSTİNAF ve TEMYİZ KANUN YOLLARI İÇİN DE GENİŞLETEBİLİRİZ. BİZLER EĞER ÜST KANUN YOLUNA BAŞVURULMASINI TALEP ETMİYORUZ ŞEKLİNDE YASAL SÜRESİ İÇERİSİNDE MÜVEKKİLİMİZDEN ISLAK İMZALI BİR DİLEKÇE ALABİLİR İSEK BU KEZ GÖREV KONUSUNDA SORUMLULUĞUMUZ DOĞMAMAKTADIR. ANCAK NİTELİKLİ SUÇLAR ve nitelikli cezalar için başvurmamız ciddi manada elzemdir.

SORU 4 ; **YARGILAMA SÜREÇLERİNDE ZORUNLU MÜDAFİLİK GÖREVİ ESNASINDA İNİSİYATİF KULLANMAMIZ HANGİ SINIRLARDA YER ALABİLECEKTİR ???**

CEVAP; Kıymetli meslektaşlarım esasen bu husus AVUKATLIK DİSİPLİN HUKUKU KONULU ÇALIŞMAMDA ayrıntılı bir şekilde yer vermiş bulunmaktayım. Mesleğimizin sorumluluk esaslarının ciddi manada etkin olması dikkate alındığında inisiyatif alınmadan yapılacak tüm iş ve işlemlerde yazılı olarak hareket edilmesini önermekteyim. Bu doğrultuda itiraz, istinaf, temyiz gibi önemli hususlarda gerekli yazılı başvuruların süresi içerisinde yapılması bizleri mesleki ve cezai sorumluluklardan kurtaracaktır.

UYGULAMA NOKTASINDA YAŞANILAN AKSAKLIKLAR VE SORUNLAR İLE İLGİLİ BERABERİNDE STAJ YAPTIĞINIZ MESLEKTAŞLARIMIZDAN ve BAROMUZ STAJ KOMİSYONU YETKİLİLERİNDEN BİLGİ ALABİLİRSİNİZ.

SON KISIMDA ÖNERİLERİMİ TAKDİRLERİNİZE ARZ ETMEKTEYİM.

Bu aşamaya kadar;

- 6100 SAYILI HUKUK MUHALEMELERİ KANUNU UYARINCA İSTİNAF KANUN YOLU UYGULAMA NOTLARI,
- AVUKATLIK MESLEK KURALLARI ve AVUKATLIK DİSİPLİN HUKUKU UYGULAMA NOTLARI,
- 5271 SAYILI CEZA MUHALEMELERİ KANUNU UYARINCA İSTİNAF KANUN YOLU UYGULAMA NOTLARINI HAZIRLAYIP BAROMUZUN TAKDİRLERİNE, SİZ DEĞERLİ MESLEKTAŞLARIMIN TAKDİRLERİNE SUNDUM.
- **BU AŞAMADA İSE SİZ DEĞERLİ GENÇ MESLEKTAŞLARIM İÇİN GEREKLİ OLDUĞUNA İNANDIĞIM ZORUNLU MÜDAFİİLİK ESASLARI UYGULAMA NOTLARINI HAZIRLAYIP HEM BİLGİLERİMİZİ TAZELEYİP HEM DE ÇALIŞMALARINIZA IŞIK TUTMASININ TEMİNİNİ NİYAZ EDERİM.**

5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNUNDA;

- **Özel hükümlerden ziyade genel hükümlere daha dikkatli göz atmanızı tavsiye ederim. (özellikle kast – taksir- olası kast ve bilinçli taksir konularındaki ayrımlara ve yine her suç tipine mahsus Yüksek Mahkemenin emsal içtihatlarına dikkat edip bu hususlarda araştırma ve çalışmalar yapmanızı, staj sürenizde emsal dosyalara eğilim göstermenizi tavsiye etmekteyim.)**

5271 SAYILI CEZA MUHALEMELERİ KANUNUNDA İSE;

- **İLK KISIMLARDA TANIMLAR BÖLÜMÜNE,**
- **BİR SONRAKİ AŞAMADA İSE KORUMA TEDBİRLERİNE (YAKALAMA, GÖZALTI, TUTUKLAMA, ADLİ KONTROL, GÜVENCE, ARAMA, EL KOYMA, EL KOYMA HUSUSUNDA ÖZELLİKLE ÖRGÜTLÜ SUÇLARA MAHSUS OLARAK TAŞINMAZLAR, ŞİRKETLERE KAYYIM TAYİNİ HUSUSLARINA DİKKATLİ BİR ŞEKİLDE YOĞUNLAŞILARAK ÇALIŞMANIZ)**
- **DİĞER BÖLÜMDE İSE İLETİŞİMİN DENETLENMESİ HUSUSLARINA,**
- **SORUŞTURMA USULÜNE, SORUŞTURMADA İFADE ALMA ve MÜDAFİİLİK GÖREVLERİNE,**

- İDDİANAMENİN KABULÜ ve ya İADESİ HUSUSLARINA,
- KAMU DAVASINA KATILAN SIFATI KONUSUNA,
- 223 MADDESİNDEKİ HÜKÜM KISMINA, HANGİ KARARLARIN VERİLEBİLECEĞİNE,
- OLAĞAN ve OLAĞANÜSTÜ KANUN YOLLARINA (İSTİNAF-TEMYİZ, YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISININ İTİRAZ YETKİSİNE, KANUN YARARINA BOZMA HÜKÜMLERİNE, YARGILAMANIN YENİLENMESİ HUSUSUNA) EHEMMİYET GÖSTERMENİZİ TAVSİYE ETMEKTEYİM.

Çalışmalarınıza ışık tutmasını temenni eder, meslek hayatınızda başarılar dilerim.